

Sivistyslautakunta

Aika 21.10.2025 klo 17:00 -

Paikka Galleria52 kokoustila, Toritie 52

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
49	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
50	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
51	Kokouksen työjärjestys	5
52	Sivistystoimen talousarvio vuodelle 2026	6
53	Oppimisen tuen uudistus	8
54	Mualla suoritettujen opintojen hyväksiluku lukio-opinnoissa	11
55	TEAviisarin tiedonkeruun tulokset 2025	13
56	Muut asiat	15
57	Ilmoitusasiat	16

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Helaakoski Leila	puheenjohtaja
	Hagström Jaana	varapuheenjohtaja
	Säynätjoki Ilkka	jäsen
	Hellstén Henna	jäsen
	Viita Ossi	jäsen
	Pitkäniemi Mira	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
	Unnaslahti Reetta	nuorisovaltuuston edustaja
	Terho Pertti	sivistystoimenjohtaja
	Väyrynen Valtteri	kunnanjohtaja
	Rantala Jarmo	kunnanhallituksen edustaja
	Pitkäranta Pekka	kunnanhallituksen pj

Sivistyslautakunta

21.10.2025

49

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 21.10.2025

Ehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

50

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 21.10.2025

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

51**Kokouksen työjärjestys**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

Hallintosäännön 16 luvun 15 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Hallintosäännön 16 luvun 16 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

52**Sivistystoimen talousarvio vuodelle 2026**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

150/02.02.00/2025

Valmistelija

Sivistystoimen hallintosihteeri, puh. 040 712 2656

Kunnanhallitus on 1.9.2025 antanut vuoden 2026 talousarvioraamin (liite) ja vuoteen 2028 ulottuvan taloussuunnitelman laadintaohjeet (liite). Talousarviokehysten laadinnassa on hyödynnetty erityisesti vuoden 2024 tilinpäätöslukuja. Henkilöstömenoilta on varattu 3 %:n kasvu.

Sivistystoimen talousarvion laadinnassa on huomioitava tavoitetalousarviossa ja laadintaohjeessa määritellyt toimenpiteet vuodelle 2026:

- Henkilöstömenojen 3 %:n kasvua lukuun ottamatta talousarviokehysten laadinnassa on lähtökohtana ollut 0 %:n toimintakulujen kasvu vuoden 2025 talousarviolukuihin verrattuna.
- Käyttötalouden menojen suunnittelussa tulee noudattaa annettua talousarvioraamia 4 103 000 euroa (muutos + 2,27 % vuoteen 2025)
- nykyiset sekä uudet virat ja toimet, muutokset
- selvitys kuinka monta sijaista/määräaikaista työntekijää varatuilla määrärahoilla vuoden aikana on tarkoitus palkata
- Talousarvion laadinnassa määräaikaisten ja sijaisten palkat budjetoidaan omiin tileihin, niitä ei saa sisällyttää vakituisten henkilöstön palkkamenoihin. Palkkojen talousarviokehyksessä on huomioitu nykyiset määräaikaisten ja sijaisten palkat. Toimialan tulee tarkistaa määräaikaisten ja sijaisten palkat vuoden 2025 periaatteiden mukaisiksi.

Sijaisten ja määräaikaisten työntekijöiden määrä on riippuvainen la-
kisääteisistä ja harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista. Tulosityks-
köiden taloudesta vastaavat viranhaltijat ovat varanneet sijaisten ja
määräaikaisten tarvetta varten rahasumman, jonka arvioidaan riittä-
vän toimintakautta 2026 varten.

Sijaismäärärahaa on varattu päiväkodille 56 000 euroa sekä ma-
varhaiskasvatuksen opettajan ja lastenhoitajan palkkaan n. 60.000
euroa. Määräaikaisten palkkaan käytetään valtion erityisavustusta
varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista

Sivistyslautakunta

21.10.2025

tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin 50.000 euroa. Vastaavaa avustusta käytetään perusopetuksen koulunkäynninohjaajan palkkaan 35.000 euroa.

Lisäksi määräaikaisten palkkaamiseen on vuodelle 2026 saatu valtion erityisavustuksia kouluvalmentajan palkkaan 15.000 euroa, lukukoordinaattorin palkkaan 18.000 euroa ja kotiseutumuseon esineistön digitoijan palkkaan 7.500 euroa.

Toimialan toiminnalliset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet on määriteltävä siten, että niiden toteutumista voidaan mitata ja arvioida. Huomiota tavoiteasettelussa tulee kiinnittää siihen, etteivät tehtäväkohtaiset tavoitteet ole ristiriidassa koko kuntaa koskevien tavoitteiden kanssa tai että eri tehtävien tavoitteet eivät ole ristiriidassa keskenään. Lakiin, asetuksiin ja normeihin perustuvien velvoitteiden täyttäminen ei koskaan voi olla tavoitteena, koska näiden asioiden on toteuduttava ilman tavoitteiden asettamistakin.

Sivistystoimen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi vuodelle 2026 on liitteenä.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää liitteen mukaisen sivistystoimen talousarvion ja taloussuunnitelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2026 kunnanhallituksen ja edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Talousarvion 2026 laadintaohjeet
- Liite 2 Tavoitetalousarvio 2026
- Liite 3 Sivistyslautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2026

Sivistyslautakunta

21.10.2025

53**Oppimisen tuen uudistus**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

172/12.00.02/2025

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja puh. 040 1822402

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki on uudistunut esi- ja perusopetuksessa. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) on hyväksytty 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tuli pääosin voimaan 1.8.2025. Oppimisen tuen uudistus ei muuta varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea.

Perusopetuslain ja siihen liittyvien lakien muutoksesta johtuen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet on päivitetty. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet julkaistiin ePerusteet -palvelussa 13.2.2025. Paikalliset opetussuunnitelmat on otettava käyttöön näiden opetussuunnitelman perusteiden mukaisina 1.8.2025 alkaen.

Esi- ja perusopetuksessa on useita siirtymäaikoja: Perusopetuslain 4, 9, 20 i, 26 a ja 33 § tulevat voimaan vasta 1.8.2026. Tukea koskevassa päätöksen 20 i § mukaisesta opetuksesta päätetään 1.8.2026 alkaen. Tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja erityisen tuen henkilökohtaiset opetuksen järjestämisestä koskevat suunnitelmat on päivitettävä lain 4 a -luvun mukaisiksi viimeistään 31.8.2026. Päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta tehdään 1.8.2026 alkaen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa sisällölliset muutokset kohdentuvat ensisijaisesti lukuihin 4, 5, 6 ja 7. Näistä luku 7 päivitettiin kokonaan. Lisäksi muutoksia tehtiin perusteissa lukuihin 1-3 ja 8. Osa muutoksista on luonteeltaan teknisiä, esimerkiksi tuen käsitteisiin liittyviä muutoksia. Nämä muutokset on koottu esityskoontiin, joka on liitteenä nimellä "Muutokset ja lisäykset opetussuunnitelman perusteisiin."

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmistelemaan ja tasavallan presidentin 19.12.2024 vahvistamaan lukiolakiin tuli muutoksia (801/2024), joiden pohjalta Opetushallitus on päivittänyt lukion opetussuunnitelman perusteita. Oppimisen tuen uudistuksen

Sivistyslautakunta

21.10.2025

seurauksena lukiolaisten oikeus oppimisen tukeen vahvistuu ja oikeus erityisopetukseen täsmentyy. Tämä edellytti lukiokoulutuksen järjestäjiltä paikallisten opetussuunnitelmien päivittämistä ennen elokuuta 2025.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on uudistuksen myötä lakisääteinen oikeus saada tukiopetusta eli aineenopettajien antamaa opetusta ja ohjausta, joka vastaa opiskelijan oppimisen tuen tarpeisiin. Tukea annetaan opiskelijalle heti, kun tuen tarve ilmenee. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Oppimisen tukea ja siihen liittyvää opetusta ja ohjausta antavat aineenopettajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat ja muu henkilöstö. Osana oppimisen tukea oppilaitoksen on tarjottava erityisopettajan antamaa opetusta, tukea ja ohjausta.

Opiskelijalla on oikeus myös erityisopetukseen, jos edellä kuvattu oppimisen tuki ei riitä ja hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Erityisopetusta antaa erityisopettaja, joka arvioi erityispedagogisten tukitoimien tarpeen sekä suunnittelee opiskeluun ja osaamisen osoittamiseen liittyvät tukitoimet. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä hallintopäätös opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta.

Esi- ja perusopetuksen sekä lukion paikallisia opetussuunnitelmia on täydennetty Opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmatyöhön on osallistunut yhtenäiskoulun esi- ja perusopetuksen sekä lukion opettajia ja rehtori.

Kuhmoisten kunnan päivitetyt opetussuunnitelmat:

- [esiopetus](#)
- [perusopetus](#)
- [lukiokoulutus](#)

Hallintosäänön 6 luvun 3§:n mukaan sivistyslautakunta hyväksyy opetussuunnitelmat.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho

Ehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy Kuhmoisten kunnan päivitetyt esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat, jotka ovat nähtävillä Opetushallituksen ePerusteet-palvelussa.

Päätös

Liitteet

Sivistyslautakunta

21.10.2025

Liite 4 Muutokset ja lisäykset perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteisiin

Sivistyslautakunta

21.10.2025

54**Muulla suoritettujen opintojen hyväksiluku lukio-opinnoissa**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

175/12.00.02/2025

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja, puh. 040 1822402

Sivistyslautakunta on hyväksynyt Kuhmoisten kunnan lukion opintojen hyväksilukusuunnitelman 14.4.2021 paikallisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä 1.8.2021 alkaen. Sen mukaan

Yhtenäiskoulun rehtori päättää opintojen hyväksilukemisesta opinto-ohjaajan esityksestä. Hyväksymistä harkittaessa otetaan huomioon työmäärän lisäksi opintojen sisältö. Mitoituksen perusteena oleva opintopiste vastaa 19:ää 45 minuutin eli 11,4:ää 75 minuutin oppituntia.

Hyväksiluettavien opintojen tulee olla aloitetut aikaisintaan 1.6. sinä vuonna, jona opiskelija on hyväksytty Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukioon. Ainoastaan tähdellä () merkityistä suorituksista hyväksytään sellaiset, joissa opinnot ovat alkaneet jo aiemmin. Tällöin kuitenkin suorituksen tulee valmistua lukio-opiskelun aikana tai niitä edeltävänä kesänä (1.6. jälkeen).*

Hyväksilukulista:

opinnot	opintopisteitä
Musiikkioppilaitos: yleinen musiikkitieto*	4
Musiikkioppilaitos: teoria ja säveltapailu (musiikin perusteet)* 3/3	4
Musiikkioppilaitos: solistinen pääaine* 3/3	4
Ajokortti	1
Ensiapu I	1
Metsästäjäutkinto	1
Hygienia-, alkoholi- tmv. passi	1
Seutu-/teemaviikon kurssi	1—2
Muut opinnot (erillisen selvityksen perusteella)	1—4

Sivistyslautakunta

21.10.2025

Partion validoidut koulutukset	2
--------------------------------	---

Partion validoidut koulutukset on hyväksytty sivistyslautakunnassa 13.5.2025 siten, että ne voidaan hyväksi lukea opintojaksoon Aktiivinen kansalaisuus, jonka laajuus on 2 op.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

55**TEAviisarin tiedonkeruun tulokset 2025**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

169/00.01.03/2025

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Osana kansallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen arviointia ja seurantaa terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL kerää vuosittain tietoa kunnilta niiden tekemästä hyte-työstä. Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä. Tietoja käytetään hyvinvointijohtamisen välineenä useissa kunnissa.

Tiedonkeruun tulokset ovat nähtävissä TEAviisari-verkkopalvelussa (www.teaviisari.fi). Palvelu antaa tietoa kunnan tilanteesta suhteessa koko maahan tai vastaaviin kuntiin. Tietoja käytetään myös kuntien valtionosuuksien perusteena olevan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan (hyte-kerroin) tietopohjana.

Pääasiassa tiedot kerätään suoraan kunnista, kouluista ja oppilaitoksista. Näitä tietoja täydennetään muista kansallisista tilastoista ja tietolähteistä. Perusterveydenhuollon, liikunnan, ammatillisten oppilaitosten ja lukioden tiedonkeruut ovat parillisina vuosina. Peruskoulujen, kuntajohdon ja kulttuurin tiedonkeruut ovat parittomina vuosina.

Kulttuuri kunnan toiminnassa -tiedonkeruulla selvitetään kulttuurin, erityisesti kulttuurihyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä, voimavaroja ja toimintaedellytyksiä kunnissa. Järjestyksessään neljänteen tiedonkeruuseen pyydettiin vastaamaan 2.5.2025 mennessä. Kuntakohtaiset tulokset julkaistiin TEAviisarissa 3.10.2025.

Kulttuuri kunnan toiminnassa 2025 -tiedot toimitti 288 kuntaa (99 % Manner-Suomen kunnista). Tiedonkeruu täydentää olemassa olevia tiedonkeruita luoden tietopohjan, jonka perusteella kulttuuritoimintaa sekä taiteen ja kulttuurin keinoin tapahtuvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä voidaan suunnitella, johtaa ja arvioida.

TEAviisarin tulokset jaetaan karkealla tasolla kolmeen ryhmään: hyvä tulos, parannettavaa, huono tulos. Kulttuurin tulokset eritellään

Sivistyslautakunta

21.10.2025

sitoutumisen, johtamisen, seurannan ja tarveanalyysin, voimavarojen, osallisuuden ja muiden ydintoimintojen viisareissa.

Tiedonkeruun yksityiskohtiin, esim. saatekirjeet, mallilomakkeet, julkaisut ja tulokset perustaulukoissa voi tutustua verkkosivulla <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tiedonkeruu/85>. Huomioitava että mallilomakkeet (PDF) ovat ainoastaan tulostamista varten. Näitä ja kuntakohtaisia tuloksia esitellään kokouksessa.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho

Ehdotus

Merkittää tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

56

Muut asiat

Sivistyslautakunta 21.10.2025

<aloita_tästä>

Esittelijä

Ehdotus

Käsitellään muut mahdollisesti esiin tulleet asiat.

Päätös

Sivistyslautakunta

21.10.2025

57**Ilmoitusasiat**

Sivistyslautakunta 21.10.2025

Valmistelija

Sivistystoimen hallintosihteeri, puh. 040 712 2656

1. Viranhaltijapäätökset (nähtävillä kokouksessa)

Sivistystoimenjohtaja § 70-72/2025

Yhtenäiskoulun rehtori § 18/2025

2. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen 26.9., valtuuston 19.9. sekä muiden toimielinten kokousten pöytäkirjat [Haetut kokoukset](#)
3. Koulutuskeskus Salpauksen yhtymähallituksen 30.9. kokouksen pöytäkirja [Dynasty tietopalvelu : Koulutuskeskus Salpaus](#)

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös